

بسم الله الرحمن الرحيم

جریان‌شناسی استفاده ابزاری از مسائل زنان در تضعیف بنیان خانواده ایرانی در

عصر حاضر

روح‌انگیز سلیمانی^۱

چکیده

این مقاله به شناخت جریان سوءاستفاده از مسائل زنان که در عصر حاضر مؤثر در تضعیف بنیان خانواده در ایران است، می‌پردازد. امید است تا با شناخت این جریان از نفوذ بیشتر آن در خانواده‌های ایرانی جلوگیری شده و متوقف شود. برای شناخت یک جریان باید پیشینه و تاریخچه آن در شاخه‌های مختلف مورد بررسی قرار گیرد. در این تحقیق شاخه‌هایی از جریان سوءاستفاده از مسائل زنان مورد مطالعه واقع شده که در ایران رسوخ پیدا کرده و تضعیف خانواده را به دنبال دارد و از سایر شاخه‌هایی که به موضوع تحقیق ارتباطی نداشته‌اند، صرف‌نظر شده است. شاخه اول که به آن پرداخته و منجر به ضعف خانواده می‌شود، سوءاستفاده‌های سیاسی به بهانه پوشش زنان و شاخه دوم انواع سوءاستفاده اقتصادی از زنان است که استفاده ابزاری از زنان به‌عنوان نیروی کار و تولید انبوه و همچنین استفاده ابزاری از زنان در صنعت تبلیغات، رسانه و... را شامل می‌شود که پدیده‌هایی از جمله شیء‌انگاری و کالا‌انگاری زنان و نابودی جایگاه زنان و به تبع تضعیف بنیان خانواده را به دنبال دارد. این تحقیق با روش کتابخانه‌ای انجام شده و رویکرد تاریخی دارد. در این پژوهش جریان تهدیدگر خانواده ایرانی شناسایی و معرفی می‌شود.

کلیدواژه‌ها: جریان‌شناسی _ مسائل زنان _ بنیان خانواده

۱- مقدمه

۱-۱- تبیین مسئله

در این تحقیق به شناخت جریان‌هایی پرداخته می‌شود که در کشورهای مختلف نفوذ کرده و با سوءاستفاده از مسائل زنان منجر به تزلزل خانواده‌ها شده و اکنون در کشور ایران دیده می‌شود و خانواده ایرانی را تهدید می‌کند؛ لذا به جریان‌هایی که رویکرد آنها سوءاستفاده از زنان به‌خاطر اهداف دیگر نبوده و یا خانواده را تهدید نمی‌کند پرداخته نمی‌شود، همچنین فقط جریان‌هایی مورد بحث قرار گرفته‌اند که در حال حاضر در کشور ایران وجود داشته باشند مثلاً بخشی از جریان استفاده ابزاری از زنان به مسئله سوءاستفاده نظامی مربوط است؛ ولی چون این شاخه در کشور ایران دیده نمی‌شود پس به آن پرداخته نشده است، علاوه بر آن

^۱ طلبه‌ی سطح دو حوزه علمیه الزهرا (سلام الله علیها)، arrzssx@gmail.com

فقط بخش‌هایی از هر شاخه بیان می‌شود که به کشور ایران و خانواده ایرانی مربوط باشد. رویکرد این تحقیق شناخت جریان از طریق شناخت سرگذشت و تاریخچه این جریان است تا بتوان آن را در ایران شناسایی کرد.

۱-۲- ضرورت و اهمیت

هر چیزی که باعث تضعیف خانواده می‌شود، در نهایت منجر به تضعیف جامعه هم می‌شود. عنصر اصلی تشکیل خانواده زن است نه مرد؛ لذا زنان اهمیت ویژه‌ای داشته و حفظ هویت، جایگاه و کرامت آنها به حفظ خانواده و به تبع جامعه می‌انجامد. به همین جهت شناخت تهدیدهای هویت زنان و مادرانه اهمیتی بسیار دارد که سعی شده در این تحقیق جریانی که با سوءاستفاده از مسائل زنان به خانواده آسیب می‌زند معرفی شود تا با شناسایی و مقابله با آن خانواده و در نهایت جامعه و کشور ایران حفظ شود.

۱-۳- پیشینه

تحقیق هم‌نام با این موضوع یافت نشده و سایر تحقیقات هم نسبت به این تحقیق عام و کلی هستند که به عنوان منبع در این مقاله از آنها استفاده شده است.

۱-۴- محورهای اصلی

برای جلوگیری از نفوذ بیشتر جریان‌هایی که در کشور ایران و خانواده ایرانی وارد شده و در حال گسترش هستند باید تاریخ، نحوه عملکرد و اثرات این جریان در سایر کشورها مورد بررسی قرار گیرد تا از تکرار آن در خانواده‌های ایرانی پیشگیری شود. آن شاخه‌هایی که از جریان سوءاستفاده‌گر در کشور ایران مشاهده می‌شود به دو فصل تقسیم می‌شود؛ یک فصل سوءاستفاده‌های سیاسی و فصل دیگر سوءاستفاده‌های اقتصادی و در ضمن این شاخه‌ها پیامدها و اثرات آنها بر روی جامعه و خانواده بیان می‌گردد.

۱-۵- مفهوم‌شناسی

فقط مفهوم (جریان شناسی) که نیازمند تبیین است ذکر شده و سایر مفاهیم روشن و واضح می‌باشند لذا نیازی به پرداختن و تبیین آن مفاهیم نیست. جریان تشکلی است که علاوه بر مبانی فکری، نوعی رفتار ویژه اجتماعی داشته و این ویژگی‌ها را دارد: اجتماعی و برخوردار از نوعی رفتار ویژه اجتماعی بوده و دارای شکل و جمعیت است و از طرفی اندیشه معین و رفتار مشخص مرتبط با آن دارد. از این جهت اندیشه‌ای منظم اگر به صورت شکل و رفتار ویژه اجتماعی نباشد، جریان نامیده نمی‌شود.

بنابراین، جریان‌شناسی شامل معرفی مؤسسان و چهره‌های علمی و تأثیرگذار در گروه‌های فکری، سیاسی، فرهنگی و اقتصادی، شناخت منظومه و گفتمان و چگونگی شکل‌گیری می‌شود.^۱

۲- سوءاستفاده‌های سیاسی

قدرت‌های بزرگ جهانی، برای دستیابی به اهداف سیاسی خارجی خود، نیاز داشتند که دیدگاه عمومی مردم کشورهای غربی را با اقدامات خارجی خود همراه کنند. در غیر این صورت، پیشبرد اقدامات استعمارگرانه آنها با مخالفت‌های عمومی و چالش‌های زیادی همراه می‌شد.^۲ در اینجا چند نمونه از پیشینه ابزار شدگی مسائل زنان در راستای تحقق اهداف سیاسی مطرح می‌شود که منجر به آسیب جدی به بنیان خانواده در این کشورها شده است:

۲-۱- فیلیپین:

آمریکا در اواخر سده نوزدهم توانست پورتوریکو و گوام را از مستعمرات اسپانیا خارج و به مستعمرات خود ملحق کند. پس از آن، برای به‌دست‌آوردن فیلیپین خیز برداشت و در آنجا با اسپانیا درگیر شد. نهایتاً آمریکا موفق شد طی معاهده پاریس (دسامبر ۱۸۹۸) مجمع‌الجزایر فیلیپین را از چنگ اسپانیا درآورد.^۳ ایالات متحده آمریکا، برای توجیه اقدامات خود در کشور فیلیپین، باید به اذهان عمومی این‌گونه القا می‌کرد که زنان فیلیپینی، عقب‌مانده و مظلوم هستند و نیز با سوءاستفاده از برهنگی و پوشش کم آنها، تصویری غیرواقعی از فیلیپین برای اذهان عمومی می‌ساخت تا بتواند پوشش خیرخواهانه حضور خود را قوت بخشیده و به اهداف استعماری خود برسد.^۴

زنان امپریالیست چون در مدیریت رفتار ناپسند جنسی مردان خود ناتوان بودند، نوک پیکان را به‌سوی زنان فیلیپینی گرفتند. آنها این موضوع را «رسالت زنانگی ویکتوریایی خود» می‌دانستند و تلاش می‌کردند تا فرهنگ مخصوص به خود را به مردم فیلیپین تحمیل کنند. در همین راستا، زنان امپریالیست به تأدیب بدن زنان فیلیپینی روی آوردند. برای مثال در آموزش و پرورش فیلیپین ورود کردند و دختران فیلیپینی را در کنار آموزش بافتنی و.... مجبور به رعایت پوشش مخصوص می‌کردند. برنامه تحصیلی دختران فیلیپینی بر اساس این موضوع بود.

آمریکایی‌ها در تصویرسازی‌هایی که انجام می‌دادند، سعی داشتند تا مردان فیلیپینی را در یک تصویرسازی منفی، افرادی وحشی معرفی کنند. سناتور جان‌سی‌اسپونر هنگامی که توجه‌ها را به زنان اروپایی ساکن در

^۱ سایت hawzah.net پایگاه اطلاع رسانی حوزه

^۲ راجی و پژوهشگران، ناگفته‌های صورتی، ص ۱۸۱

^۳ همان، ص ۵۷

^۴ همان، ص ۵۹

مانیل (پایتخت فیلیپین) جلب کرد، از کارت ترس «متجاوزین تیره پوست» استفاده کرد و گفت: ما نمی‌توانیم از فیلیپین عقب‌نشینی کنیم. باید بمانیم و زنان را حفظ کنیم.^۱

ایالات متحده آمریکا در رسانه و گفتمان سیاسی رسمی خود از جذابیت‌های جنسی استفاده می‌کرد و این خود باعث شد که زنان فیلیپینی مصیبت‌های وحشتناکی را متحمل شوند. برای مثال، آمریکایی‌ها برای تأمین نیاز جنسی سربازان خود، روسپی‌گری را در فیلیپین قانونی اعلام کردند و نیز به سربازان خود وعده دادند که در فیلیپین زنان با میل جنسی بالا و مایل به مردان آمریکایی حضور دارند. اوضاع چنان بحرانی شد که زنان آمریکایی در اعتراضات گسترده، خواهان لغو این قانون شدند.

مارگارت دی‌آلیس، یکی از فعالان جنبش ضد مشروبات الکلی، بیان داشت که: آمریکایی‌ها صدها زن را دسته‌دسته به فلاکت و هرزگی می‌کشاندند.

برخلاف ادعای آمریکایی‌ها که مردم فیلیپین را افرادی وحشی معرفی می‌کردند، آنها خود مست شهوت و تجاوز بودند. یک سرباز آمریکایی در نامه‌ای به سناتور کارمک بخشی از این وضعیت را توضیح داد. او نوشت: وحشی‌گری بلافاصله شروع شد. در ملاپون سه زن توسط سربازان مورد تجاوز قرار گرفتند. سربازان کارشان نوشیدن وینو و ویسکی بود و خبری از خیرخواهی آمریکایی نبود.^۲

یکی از پزشکان ضد امپریالیستی گزارش تلخی را ارائه می‌کند:

ارتش یک سیستم بازرسی پزشکی هفتگی از صدها زن توسط جراحان ارتش آمریکا ایجاد کرده بود تا افسران و سربازان و ملوانان ما، و عموماً مردان و پسران، با خیال راحت مرتکب فاحشه بازی و زنا شوند... این سیستم سلامت و بقای آنها را تضمین کرد، اما روح آنها را نابود کرد.^۳

۲-۲- مصر قدیم

اولین کشور عرب‌زبانی که تجاوزات استعماری متقابل قدرت‌های اروپایی را تجربه کرد کشور مصر بود. از سال ۱۸۵۲، بریتانیا حضور فزاینده‌ای در شمال مصر داشت تا مسیر تجارت زمینی به هندوستان را حفظ کند. بریتانیا، زنان و مسائل زنان را دستاویزی برای استمرار حضور و پیشبرد اهداف امپریالیستی خود در مصر، قرار داد.

در زمان حضور استعماری بریتانیا در مصر در دهه ۱۸۷۰، شرق‌شناسان حاضر در مصر، زنان مصری را با پوشش زیاد به تصویر کشیدند و پوشش کامل آنان را عامل عقب‌ماندگی‌شان بیان می‌کردند.

در آن عصر، شرق‌شناسان بریتانیایی سعی داشتند فضای جامعه را به گونه‌ای نشان دهند که اسلام، زنان را به واسطه حجاب تحقیر می‌کند. لرد کرومر، سرکنسول بریتانیای کبیر در مصر، در کتاب خود ذیل عنوان «مصر

^۱ راجی و پژوهشگران، ناگفته‌های صورتی، ص ۶۲-۶۱

^۲ همان، ص ۶۴-۶۳

^۳ همان، ص ۶۵

مدرن» دیدگاه‌های متداول آن عصر را بازتاب داد. کرومر در کتابش می‌نویسد درحالی‌که مسیحیت جایگاه زنان را بالا می‌برد، اسلام جایگاه آنان را پایین آورده و تحقیر می‌کند.

این نظریات، در روایت اروپایی از اسلام و تحقیر زنان، محور قرار گرفت و حجاب به نمادی از تحقیر زنان و حقارت بنیادین دین تبدیل شد. این دیدگاه‌ها در مورد حجاب به‌عنوان نماد حقارت اسلام و رفتار آن با زنان در اواخر سده نوزدهم، به‌ویژه در فرانسه و بریتانیا، رایج شد؛ زیرا هر دو ملت در حال گسترش و تعمیق سلطه خود بر سرزمین‌های اسلامی بودند.^۱

استعمار با استفاده از ابزارهای خود در تلاش بود تا پابندی به ارزش حجاب را در میان مصریان کم‌رنگ کند و در این زمینه از هیچ زور و اجباری فروگذار نکرد.

یکی از افرادی که در مسئله کشف حجاب بسیار مؤثر بود «قاسم امین»، نویسنده مصری بود. روند حجاب‌زدایی در مصر که در اوایل قرن بیستم آغاز شده بود توسط قاسم امین، تسهیل و تسریع شد. امین در کتاب «رهایی زنان» استدلال کرده بود که «تغییر تدریجی و دقیق وضعیت زنان» اکنون گامی اساسی در پیشرفت جوامع اسلامی است. وی در ادامه می‌نویسد: «کنار گذاشتن حجاب زنان، مخالف با مبانی اسلام نیست.» درحالی‌که ایده‌های امین با مقاومت زیادی روبرو شده بود، اما به تدریج مقبولیت یافت و ابتدا در مصر و سپس به کشورهای پیشرفته عربی از جمله «سوریه، اردن، لبنان و عراق» گسترش یافت.^۲

بی‌حجابی در اواخر دهه پنجاه برای زنان به‌قدری رایج شده بود که در یک مناسبت، زمانی که ناصر در سال ۱۹۶۲ سخنرانی می‌کرد، شهروندی با صدای بلند از او خواست که زنان را ملزم به حجاب کند. ناصر این درخواست را نپذیرفت و گفت که نمی‌خواهد با ۱۰ میلیون نفر (جمعیت تخمینی مصر در آن زمان) یا حداقل نیمی از آنها وارد نبرد شود.^۳

هر چند مطالبات اولیه حقوق زنان در مصر، تحت تأثیر فضاسازی‌های استعمارگران و افرادی که فرهنگ غربی را به‌عنوان الگویی مطلوب برای زندگی در نظر می‌گرفتند، از حق رأی و آزادی در پوشش آغاز شد، اما دیری نگذشت که جامعه مصری از مطالبات اولیه خود به پیشروی در آزار و اذیت جنسی زنان رسید.

امروزه، یکی از موضوعات داغ در مصر، به‌ویژه پس از انقلاب ۲۵ ژانویه ۲۰۱۱، آزار جنسی است. این مشکلی است که اکثریت زنان مصر، در همه سنین، طبقات اجتماعی، پیشینه مذهبی و پوشش‌های مختلف تجربه می‌کنند. این آزارها می‌تواند شامل کلمات زننده، دست‌زدن، تعقیب‌شدن، نگاه‌های زننده، رفتار خلاف اخلاق و قرارگرفتن در معرض رفتار ناشایست باشد.

مطالعه‌ای توسط مرکز حقوق زنان در مصر به رهبری نهاد ابوالکمان، رئیس این مرکز، انجام شده است. بر اساس این گزارش در سال ۲۰۰۸ و مطالعه‌ای که بر روی بیش از ۲۰۰۰ زن و مرد محلی و بیش از ۱۰۰ زن خارجی انجام گرفت، ۸۳ درصد از زنان مصری و ۹۳ درصد از زنان خارجی اعتراف کرده‌اند که مورد تعرض

^۱ راجی و پژوهشگران، ناگفته‌های صورتی، ص ۶۸-۶۵

^۲ همان، ص ۷۱-۷۰

^۳ همان، ص ۷۴-۷۳

که همواره توجه زنان به نقش‌های خانوادگی و توجه مردان به نقش‌های اجتماعی - اقتصادی، خانواده را تداوم و استحکام بخشیده است.

اگر اشتغال زنان به نقشی مردانه تبدیل شود؛ یعنی نان‌آوری بر دوش زنان قرار گیرد، به‌طورقطع زن نمی‌تواند وظایف مادری و همسری را چنان که باید به انجام رساند. از سوی دیگر، مردانی که همسر یا پدرند و شاغل نیستند، بیش از زنان در همین موقعیت به افسردگی دچار می‌شوند.^۱

خارج‌شدن زن از جایگاه حقیقی خود، نتایج فلاکت‌باری را برای جوامع مختلف به ارمغان آورده است. این موضوع خودش را در بسترهای مختلفی نمایان کرده و در طول زمان، باعث نابودی جوامع خواهد شد. افزایش بیماری‌های روحی و روانی، خودکشی، تجاوزات جنسی و... همه‌وهمه از نتایج خروج زن از جایگاه متعالی و حقیقی او و تبدیل‌شدن به یک وسیله برای پیشبرد اهداف سرمایه‌داران در سطح جوامع است.^۲

یکی از چیزهایی که در دنیا و در باور فرهنگ‌های غربی تبدیل به یک چیز مسلم گشته، این باور می‌باشد که اگر زن در خارج از خانه شاغل نباشد، زنیتش کمبود دارد؛ یعنی زن به کارمندی در یک‌گوشه از ادارات، به یک ماشین‌نویسی راضی می‌شد. می‌خواست او هم مثل مردها، شاغل باشد. اگر فروشندگی یک مغازه را به او می‌دادند هم خوشحال می‌شد. اسلام «کار اصلی زن» را در خانه می‌بیند، به این معنا که کار اصلی زن بین «خانه‌داری» یا «اداره یک جا» برای اینکه فلان قدر درآمد داشته باشد، شغل زن آن اولی می‌باشد. سوپرمارکت را، کارمندی فلان اداره را بگذارد مرد برود، نان درآوردن از یک کار در بازار و در اداره و در خیابان و در هر گوشه دیگر، مطلقاً جزو وظایف زن نمی‌باشد.^۳

کمبود زن، نداشتن شغل بزرگ و پر سروصدا نیست. بلکه یک شوهر با محبت و مهربان که تکیه‌گاه مطمئن عاطفی و روحی باشد و یک محیط امن در خانواده می‌خواهد. حتی آن زنی هم که دارای شغلی بزرگ است، طبیعت زن این چنین است، این نیاز باید برآورده شود.^۴

کارکردن زن باید تا آنجایی باشد که مزاحمتی برای حفظ خانواده و تربیت فرزند که شغل اساسی و مهم‌ترین شغل زن است ایجاد نکند، یک جامعه در عرصه‌های گوناگون به نیروی کار زنان نیازمند است؛ لکن کرامت زن و ارزش معنوی و انسانی او باید حفظ و نباید باعث تذلیل او شده و او را مجبور به خضوع و تواضع و ... نماید.^۵

در اسلام، ارزش زن لزوماً به شغل نیست اما شغل برای زن، امری مباح و جایز است نه این‌طور که زن وظیفه اقتصادی داشته باشد بلکه زن دارای حقوق اقتصادی است.^۶

^۱ علاسوند، زن در اسلام، ص ۳۵۷

^۲ راجی و پژوهشگران، ناگفته‌های صورتی، ص ۳۳۰

^۳ موسسه بیان معنوی، ناشنیده‌هایی درباره قدرت و شکوه زن در کلام امام و رهبری، ص ۷۲-۷۳

^۴ بیانات امام خامنه‌ای در دیدار با جمعی از زنان، ۱۳۷۶/۷/۳۰

^۵ بیانات امام خامنه‌ای در دیدار با جمعی از زنان، ۱۳۷۱/۹/۲۵

^۶ اسلامو، زمان وزیری، زن ستم‌تاریخی ستم‌برابری، ص ۴۸

قرآن می‌فرماید «الرُّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ»^۱ یعنی مرد سرپرست امور خانواده بوده و معیشت خانواده مسئولیت مرد است. معیشت خانواده بر دوش زن نیست اما زن هر چه ثروت داشته باشد، برای خودش است.^۲ اگر کسی استعدادی در کارهای خارج از خانه دارد، خیلی خوب هم بوده و باید انجام دهد، ولی یک شرط دارد، این کار کردن (حتی اگر در داخل خانه باشد) نباید به پیوند زن و شوهر صدمه‌ای وارد کند. برخی خانم‌ها از صبح تا شب کار می‌کنند و زمان آمدن مرد به خانه، حتی حوصله ندارند به او لبخند بزنند. کار خانه نباید به شکلی باشد که به انهدام خانواده بیانجامد.^۳

اگر زن مانند مرد دائماً در تلاش و کوشش و در حال دویدن و پول درآوردن به سر ببرد، غرورش شکسته می‌شود، مکرر شنیده می‌شود که زنان غربی در آرزوی زندگی زن شرقی هستند.^۴ محرم و نامحرم و جدایی زن و مرد و اینها که در اسلام مطرح می‌شود، اینها مسائل ارتجاعی نبوده بلکه جزء دقیق‌ترین مسائل انسانی و بشری‌اند که باعث مستحکم ماندن بنیان خانواده می‌شوند.^۵

احتجاب زن، حجاب قراردادن زن، تکریم، احترام و ایجاد حریم برای زن می‌باشد. این را با نام‌های مختلف زیر پا گذاشته و روزبه‌روز هم بیشتر دارند از بین می‌برند؛ این مسئله باعث ویران شدن خانواده و سست شدن بنیان خانواده است. وقتی در یک جامعه خانواده متزلزل و از بین برود، مفاسد در آن نهادینه می‌گردد.^۶ ورود زن غربی به منجلا بفساد، نابودی خانواده را به دنبال داشت. این جور نبود که پیشرفت زن در میدان علم یا سیاست یا فعالیت‌های اجتماعی با برداشتن حجاب ممکن شود؛ با حفظ حجاب و عفت هم اینها ممکن است و در نظام اسلامی این تجربه را داریم. برداشتن حجاب، در واقع مقدمه‌ای برای برداشتن عفت است.^۷

در غرب و برخی از کشورهای اروپای شمالی بنیان خانواده خیلی متزلزل دیده می‌شود. چون در آنجا آزادی جنسی بیشتر بوده و بی‌عفتی رایج است. وقتی این نیاز غریزی در جایی دیگر غیر از کانون خانواده تأمین شد، کانون خانواده تبدیل به یک چیز تحمیلی، بی‌معنا و تشریفاتی شده؛ اگر در ظاهر هم جدایی بینشان نباشد؛ اما بینشان علاقه و دلبستگی نیست و از نظر عاطفی از هم جدا می‌شوند.^۸ در دنیای غرب، فساد و فحشا روزبه‌روز زیاده‌تر شده، خانواده‌ها دیر تشکیل و زود هم منهدم شده و بنیان خانواده متزلزل است، وقتی این اتفاق به‌طور کامل در جامعه‌ای رخ دهد، آن جامعه به بلایای عظیمی

^۱ سوره نساء، آیه ۳۴

^۲ حاج‌علی‌اکبری، مطلع عشق_ کتابخانه رایانه‌ای قائمیه اصفهان، ص ۹۱

^۳ همان، ص ۱۳۶

^۴ مطهری، نظام حقوق زن در اسلام، کتابخانه سایت نسیم مطهر، ص ۲۰۹-۲۱۰

^۵ اسلامو، زمان وزیری، زن ستم‌تاریخی ستم‌برابری، ص ۶۳

^۶ بیانات امام خامنه‌ای در دیدار با جمعی از مداحان، ۱۳۹۲/۲/۱۱

^۷ بیانات امام خامنه‌ای در دیدار با مردم قم در سالروز قیام نوزده دی، ۱۳۸۶/۱۰/۱۹

^۸ بانکی‌پور فرد، نقش و رسالت زن، ص ۱۶۳

دچار می‌شود. البته ظرف ۵ سال یا ۱۰ سال این مدل بیماری‌ها و مشکلات مشخص نمی‌شوند، اما وقتی سال‌ها بگذرد، اثرش کاملاً یک جامعه را منهدم، ثروت‌های مادی، علمی و فکری و به طور خلاصه همه چیز را نابود می‌کند. بسیاری از کشورهای غربی این آینده در انتظارشان است.^۱

به علت همه این بحران‌ها، در حال حاضر غرب در حال تلاش برای بازیابی کرامت از دست رفته زنان از طریق بازگشت به عفاف است و در این مورد اقدامات مختلفی از جمله تشکیل سازمان‌های غیردولتی با برنامه خویشتن‌داری جنسی، آموزش انواع مهارت‌های خویشتن‌داری جنسی، اقدامات مردمی و اقدامات دولتی مثل تفکیک جنسیتی در اماکن عمومی و آموزشی صورت گرفته است.

وندی شلیت: بازگشت به پاک‌دامنی در پوشش، متعلق به کشورهای اسلامی نیست؛ بلکه به صورت یک انقلاب در آمریکا نیز آغاز شده است... امروزه یک قانون کلی وجود دارد: «هرچه خواهان احترام بیشتری هستید، باید لباس عفیفت‌تری بپوشید.»^۲

مفهوم آزادی زنان در غرب، به دنبال تأثیرپذیری از تفکر فمینیسم پس از جنگ سرد، به معنای رهایی از هرگونه قیدوبند و هر نوع قاعده و ضابطه در روابط تبدیل شده است. چنین برداشتی از آزادی که در سده‌ها و هزاره‌های گذشته کم‌سابقه و بی‌سابقه بوده است، نتایج خفت‌بار عدیده‌ای را برای این جوامع ایجاد کرده است. اکنون کارنامه چنین تفکری پیش روی جوامعی است که هنوز در اول این راه هستند و با تبلیغات رنگارنگ به این مسیر دعوت می‌شوند:^۳

بیکر توماسون: به جای بمب و موشک، فیلم‌های پورنوگرافی و منظره‌ها و ادبیات شهوت‌انگیز را میان آن‌ها (ایرانیان) ترویج کنید. اساس‌نامه صهیونیسم: ما حیات خانواده را در بین ملت‌ها نابود کرده... و اهمیت تربیتی و اخلاقی آن را از بین می‌بریم.^۴

پروفسور ناتان آبرامز: صنعت هرزه‌نگاری سلاح یهودیان علیه غیریهودیان است.^۵

دکتر هنری مکو: نقطه توجه یک زن مسلمان، خانواده‌اش و خانه‌ای است که فرزندان‌ش در آن به دنیا آمده و رشد می‌کنند. زن مسلمان سازنده و ستون این خانه بوده و نگهدارنده زندگی معنوی خانواده می‌باشد، پرستاری از فرزندان و تربیت آن‌ها را انجام داده و برای همسر خود حکم حامی و پناهگاه را دارد. در مقابل، ملکه زیبایی آمریکایی جلوی چشم میلیون‌ها بیننده تلویزیونی خرامیده و همیشه خود را به حراج می‌گذارد. او یک فمینیست بوده که متعلق به خود است؛ اما به شکل متناقضی در عمل، جزو دارایی‌های عمومی بوده و به هیچ کس و به همه کس تعلق داشته و بدن خود را با بالاترین خریدار معامله می‌کند.^۶

^۱ بانکی پور فرد، نقش و رسالت زن ۴، ص ۱۶۴

^۲ اسلاملو و دیگران، جواهرانه، ص ۶۸-۶۹

^۳ راجی و پژوهشگران، ناگفته‌های صورتی، ص ۲۹۱

^۴ اسلاملو و دیگران، جواهرانه، ص ۵۷

^۵ همان، ص ۵۴

^۶ اسلاملو، زمان وزیری، زن ستم‌تاریخی ستم‌برابری، ص ۴۳-۴۴

با ملت ما هم از شروع سلطنت خاندان پهلوی این کار را سرعت دادند؛ البته از قبل شروع کرده بودند؛ اما در دوران این خانواده که دست‌نشانده و مزدور خود آنها بودند، هرچه توانستند در اشاعه فرهنگ غربی در جامعه ما تلاش کردند و متأسفانه موفق هم شدند. امروز، اگر شما می‌بینید خانواده‌های بسیاری و زنان و مردانی در داخل کشور ما هنوز در ته دلشان دوست میدارند همان جور لباس بپوشند، همان جور راه بروند، همان جور برخورد کنند، همان جور زندگی کنند که معلمین غربی خائن و رذل آنها به آنها آموخته بودند، تحت تاثیر نفوذ و رشد فرهنگ غربی در طول ده‌ها سال گذشته در این کشور است. خیلی از اشخاصی که دلشان هنوز در هوای کیفیت زندگی به سبک غربی است، مفاسد آن زندگی را نمی‌دانند. زندگی غربی یک زندگی لجن‌آلودی است، یک زندگی فاسدی است، زندگی‌ای است که در آن هیچ یک از بنیان‌های اصیل بشری سالم نمی‌ماند؛ خانواده هم در آن سالم نمی‌ماند، شخصیت انسانی هم در آن باقی نمی‌ماند؛ نه شخصیت زن و نه شخصیت مرد.^۱

نتیجه‌گیری

خانواده‌ها در کشورهای مختلف به علت استفاده ابزاری از زنان به شیوه‌های گوناگون دچار آسیب‌های شدیدی شده و جوامع با بحران‌هایی جدی روبرو شده‌اند. بهانه قراردادن پوشش زنان، تشویق به خارج شدن زنان از خانه‌هایشان برای استفاده ابزاری از آنها در جهت تولید و رونق بازار سرمایه، استفاده از برهنگی و جلوه‌گری زنان در صنعت تبلیغات و رسانه‌ها و... منجر شد تا زنان به طور گسترده جایگاه خود را هم در خانواده و هم در اجتماع از دست داده و نه تنها خود دچار آسیب‌های هویتی شده بلکه به واسطه‌ی همین مسئله ساختار خانواده و جامعه نیز رو به تغییر برود. هم اکنون که شاهد آسیب‌دیدن خانواده‌های ایرانی از همین جهت هستیم باید با بحران‌ها و پیامدهایی که این جریان به جوامع تحمیل نموده روبرو شده و از سرگذشت آن جوامع درس بگیریم. امید است که با این کار آسیب‌های خانوادگی در ایران کاهش یابد.

منابع:

۱. قرآن کریم
۲. اسلام‌لو، نعیمه و دیگران، جواهرانه، انتشارات تلاوت آرامش، چاپ هفتم، پاییز ۱۴۰۰ هـ.ش.
۳. اسلام‌لو، نعیمه؛ زمان وزیری، محمدحسن؛ زن ستم‌تاریخی ستم‌برابری، انتشارات تلاوت آرامش، چاپ دهم، زمستان ۱۳۹۸ هـ.ش.
۴. بانکی‌پورفرد، امیرحسین، نقش و رسالت زن، جلد ۴، انتشارات انقلاب اسلامی، چاپ دوم، پاییز ۱۳۹۳ هـ.ش.
۵. بستان، حسین، خانواده در اسلام، انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، چاپ هفتم، تابستان ۱۳۹۸ هـ.ش.

^۱ بیانات امام خامنه‌ای در دیدار با اقشار مختلف مردم و جمعی از پرستاران و مددکاران به مناسبت میلاد حضرت زینب (علیها السلام)، ۱۳۶۸/۹/۱۵

۶. حاج‌علی‌اکبری، محمدجواد، مطلع عشق، ناشر دیجیتالی: مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان
۷. راجی، محمدحسین و پژوهشگران، ناگفته‌های صورتی، انتشارات دفتر نشر معارف، چاپ سوم، ۱۴۰۲هـ_ش.
۸. علاسوند، فریبا، زن در اسلام، انتشارات مرکز نشر هاجر، چاپ دوم، بهار ۱۴۰۱ هـ_ش.
۹. موسسه بیان معنوی، ناشنیده‌هایی درباره قدرت و شکوه زن در کلام امام و رهبری، انتشارات بیان معنوی، چاپ دهم، زمستان ۱۳۹۹ هـ_ش.
۱۰. مطهری، مرتضی، نظام حقوق زن در اسلام، ناشر دیجیتالی: کتابخانه سایت نسیم مطهر
۱۱. سایت hawzah.net پایگاه اطلاع رسانی حوزه
۱۲. بیانات امام خامنه‌ای در دیدار با مسئولان نظام، ۱۴۰۲/۱/۱۵
۱۳. بیانات امام خامنه‌ای در دیدار با جمعی از زنان، ۱۳۷۶/۷/۳۰
۱۴. بیانات امام خامنه‌ای در دیدار با جمعی از زنان، ۱۳۷۱/۹/۲۵
۱۵. بیانات امام خامنه‌ای در دیدار با جمعی از مداحان، ۱۳۹۲/۲/۱۱
۱۶. بیانات امام خامنه‌ای در دیدار با مردم قم در سالروز قیام نوزده دی، ۱۳۸۶/۱۰/۱۹
۱۷. بیانات امام خامنه‌ای در دیدار با اقشار مختلف مردم و جمعی از پرستاران و مددکاران، ۱۳۶۸/۹/۱۵
۱۸. بیانات امام خامنه‌ای در اجتماع زنان خوزستان، ۱۳۷۵/۱۲/۲۰